

# РЕШЕНИЕ

№ 6339

гр. София, 28.10.2019 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,**  
в публично заседание на 01.10.2019 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Весела Николова**

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **5171** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) във връзка с чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Сдружение „Национална асоциация Поход за семейството“, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 11, представлявана от Н. Б. Т. - председател на Управителния съвет, чрез адв. В. К. - САК срещу Решение за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация № РД-12-8/05.04.2019 г. на Председателя на Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД).

Обосновават се съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт като немотивиран и постановен в нарушение на процесуалните правила. Излагат се доводи, че административният орган само бланкетно се е позовал на нормата на чл. 37, ал. 1, т. 1 и чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ, без да изложи доводи относно наличието на визираните хипотези за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация. Претендира се отмяната на оспореното решение и задължаване на административния орган за нейното предоставяне.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателите, редовно призовани, се представляват от адв. С., която поддържа жалбата и моли съда да отмени незаконосъобразния административен акт като задължи ответника да им предостави търсената обществена информация. Претендира разноски съгласно представен списък. Ответникът – Председател на Държавна агенция за закрила на детето, редовно призован, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, Второ отделение, 50-ти състав, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 ал.2 ГПК във вр.чл.144 АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е било образувано по подадено писмено заявление вх. № 15-00-6#1/28.03.2019 г. от Сдружение „Национална асоциация Поход за семейството“ до ДАЗД да им бъде предоставена следната обществена информация: 1. Списък с наименованията на всички неправителствени организации (Ю.), които са участвали при разработването и обсъждането на „Национална стратегия за детето 2019-2030 г.“; 2. Протоколите от проведените срещи и обсъждания с участието на посочените в т. 1 организации; 3. За тези Ю., в които членуват други Ю. (както например при Национална мрежа за децата) писмено доказателство, че членуващите в тях организации чрез решение на общо събрание, членове в устава или по друг начин са ги упълномощили да ги представляват при обсъжданията и изразяват тяхната позиция по проекта на Национална стратегия за детето 2019-2030 г. Посочено е, че търсената информация желаят да бъде предоставена като прикачен файл по електронната поща или за изтегляне, или разпечатка на хартия, при невъзможност за предоставяне в електронен вариант.

С оспореното Решение № РД-12-8/05.04.2019 г. Председателят на ДАЗД отказва достъп до обществена информация по заявлението. От правна страна отказът е мотивиран с нормата на чл. 37, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ.

По делото е представен Протокол от заседание на Комисията по ЗДОИ в ДАЗД, в който от фактическа страна е посочено, че търсената информация е служебна и е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) По делото са представени и шест броя статии и разпечатки от интернет сайтове на медии.

При така установеното от фактическа страна, Административен съд София-град обуславя следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице с правен интерес от оспорването, срещу индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл.40, ал.1 ЗДОИ.

По делото не са ангажирани доказателства за това кога оспорваното Решение е било редовно съобщено на жалбоподателите, поради което и съдът приема, че жалбата, подадена в АССГ на 19.04.2019г. и регистрирана с вх. № 12147, е в срок.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Не е спорно по делото, че ответникът е задължен субект по см. на чл.3, ал.1 ЗДОИ и в този смисъл дължи произнасяне по заявлението на жалбоподателите, с което е сезиран по начина и в сроковете, регламентирани в закона. Предвид това, съдът приема, че обжалваният акт е издаден от компетентен административен орган в пределите на предоставената му от закона власт. Съдът намира обаче, че оспорваният акт страда от съществен и неотстраним порок във формата и при постановяването му са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Съдът споделя виждането, че нарушението на процесуалните правила е съществено тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган.

По силата на чл. 38 от ЗДОИ, административният орган е задължен в решението си за отказ за предоставяне на обществена информация да посочи правното и фактическо основание за отказ по този закон, при наличие на изпълнена процедура по глава Трета от закона (чл. 24 и сл.). Нарушаването на така установената в закона форма и съдържание на произнасянето на задължения по закона субект по отправено до него искане за достъп до обществена информация представлява нарушение по чл. 146, т. 2 от АПК. В настоящия случай, в оспорения административен акт са посочени правното и фактическо основание за постановяването му. Липсват, обаче, мотиви относно наличието на хипотезата на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ, както и мотиви относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес, съгласно установената в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ забрана за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация при наличието на надделяващ обществен интерес. Липсата на изложени мотиви в тази насока възпрепятства упражняването на съдебен контрол за законосъобразност на оспореното решение по отношение на забрана по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, както и по отношение на хипотезата на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ.

Визираното нарушение по същността си представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като от една страна ограничава правото на защита на неговия адресат, а от друга възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност.

На следващо място, с оглед разрешаването на правния спор следва да се посочи, че ЗДОИ регламентира един от правните способи за упражняване на конституционното право на достъп до информация. В чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ законодателят е дал легална дефиниция на понятието обществена информация, достъпът до която законът регламентира. Именно по отношение на тази информация законодателят е вменил изричното задължение на задължените, по смисъла на чл. 3, ал.1 от ЗДОИ, правни субекти да я предоставят. Разбира се, ЗДОИ не е средство за получаване на всякаква информация от държавните органи. Член 4, ал.1 от ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация.

В настоящия случай не се твърди и не се установява от данните по делото да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, дерогиращ приложимостта на нормите на ЗДОИ. Легалната дефиницията на понятието "обществена информация" е дадена в разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, съгласно която обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Съгласно цитираното определение, в обхвата на "обществена информация" по смисъла на ЗДОИ попадат всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл. 9 от ЗДОИ обществената информация е официална и служебна като според разпоредбата на чл. 10 от ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а съгласно чл. 11 от ЗДОИ служебна е информацията, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и техните администрации.

В случая потърсената и отказана информация има характера на обществена такава,

тъй като е свързана с обществения живот в страната. Тази обществена информация може да бъде обективирана върху хартиен, електронен или друг носител /като звукозапис или видеозапис; чл. 2, ал. 2 във връзка с § 1, т. 1 от ДР на ЗДОИ/, т.е. носители, съхранени, получавани или създадени от организация от обществения сектор /задължените по ЗДОИ субекти – чл. 3, ал. 4 от с.з./. С оглед търсената от жалбоподателите информация се установи, че тя е и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ/. Достъпът до служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези.

Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон /чл. 7, ал. 1 и чл. 9, ал. 2 от с.з./, както и в случаите по чл. 13, ал. 2 от с.з.– когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и/или съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи. Съгласно чл. 13, ал. 4 достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес. В Протокола от заседанието на Комисията по ЗДОИ в ДАЗД е посочено, че достъпът до служебна обществена информация може да бъде ограничен, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации), но липсват каквито и да е мотиви налице ли е или не надделяващ обществен интерес.

Съгласно разпоредбата на чл.13 ал.1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен с изключение на случаите, уредени в посочената, ал. 2 на същата норма. Същата предвижда възможност за ограничаване на достъпа до такава информация, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение, а също и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи и предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях. Поисканата от жалбоподателя информация, обаче, не попада в обхвата на посоченото ограничение / чл.13 ал.2 т.1 от ЗДОИ/, тя е служебна обществена информация по см. на чл.11 от ЗДОИ и следва да бъде предоставена от задължения субект.

На следващо място, изрично чл.13 ал.4 от ЗДОИ предвижда, че достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес като задължение на органа е да извърши преценка за наличието на такъв интерес, което в случая не е направено. Съгласно § 1 т. 6 от ДР на ЗДОИ, "надделяващ обществен интерес" е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3. Такъв интерес по отношение на исканата информация се предполага до доказване на противното, съгласно нормата на § 1 т.5 б."в" от ДР на ЗДОИ, а именно когато чрез информацията се гарантира законосъобразното изпълнение на законовите задължения на субектите по чл.3. Според § 1, т.5, изр.2-ро ДР ЗДОИ, до доказване на противното обществен интерес от

разкриването е налице, когато информацията: а) дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии; б) улеснява прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, ал.1 относно вземаните от тях решения; в) гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите задължения от субектите по чл.3; г) разкрива корупция и злоупотреба с власт, лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконсъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица; д) опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси; е) е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл.3. Следователно в случая е налице оборима презумпция за наличието на надделяващ обществен интерес по отношение на исканата информация, поради което в тежест на ответника е да докаже, че такъв не е налице. Ето защо, липсата на мотиви в обжалвания отказ, че не е налице надделяващ обществен интерес, също води до неговата незаконсъобразност. Преценката на органа налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 13 ал.4 във вр. ал.2 т.1 ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 ЗДОИ. Презумпцията за съществуването на обществения интерес означава предварително приемане на нещо за вярно до доказване на противното. По тази причина позоваващият се на този текст не е длъжен да доказва съществуването на обществен интерес /чл. 14, ал. 2, т. 3 от ЗДОИ/. Онзи, който твърди обратното, е длъжен да го докаже, което в случая не е изпълнено.

Развитите в обстоятелствената част на жалбата твърдения и съображения на жалбоподателите се споделят изцяло от съда, който ги намира за основателни и извежда своите окончателни правни изводи при прилагане на правилата за разпределение на доказателствената тежест в процеса по смисъла на чл. 170, ал. 1 от АПК, защото ответникът не доказва съществуването на фактическото основание, посочено в акта и изпълнението на законовите изисквания, които са го мотивирали за неговото постановяване, за да настъпят разпоредените с издаването му неблагоприятни правни последици за оспорващата страна.

С оглед гореизложеното, оспореният административният акт следва да бъде отменен като незаконсъобразен, а административната преписка да се върне на органа за ново разглеждане. На основание чл. 41, ал. 1 от ЗДОИ административният орган дължи ново произнасяне по заявлението, като следва да бъде спазен срокът по чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ.

С оглед изхода на делото и представените доказателства, и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, на жалбоподателите следва да бъдат присъдени разноските по същото. Съобразно представения списък на разноските по чл. 80 ГПК, процесуалният представител претендира разноски в размер на 500 лв. за адвокатско възнаграждение и 10 лв. за платена държавна такса. Съдът счита, че не следва да присъжда адвокатско възнаграждение на жалбоподателите поради липса на доказателства за действителното плащане на сумата. Разноските за адвокатско възнаграждение подлежат на присъждане при доказателства, че то е действително платено – чл. 78, ал. 1 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК. С оглед на начина плащане, който следва да е

посочен в договора, се разграничават две хипотези – на плащане в брой и по банков път. Когато плащането е в брой, самото вписване в договора е достатъчно за удостоверяване на факта на плащането, тъй като притежава характера на разписка за суми до 15 000,00 лв. Ако плащането е по банков път, установяването му предполага представянето на нарочни доказателства в тази насока. В случая нито са ангажирани доказателства за плащане по банков път, нито пък има договор, от който да е видно, че жалбоподателите са заплатили адвокатско възнаграждение в брой, а още по-малко в претендиращия размер, поради което съдът счита, че липсва надлежно удостоверяване на плащането на адвокатски хонорар в претендиращия размер. В този смисъл е и т. 1 от ТР № 6/06.11.2013 г. на ВКС по т. д. № 6/2012 г., ОСГТК.

Изложеното мотивира съда да присъди на жалбоподателите разноски за платена държавна такса в размер на 10 лева и да не уважи искането им за присъждане на адвокатско възнаграждение.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 50-ти състав,

### РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Сдружение „Национална асоциация Поход за семейството“, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 11, представлявана от Н. Б. Т. - председател на Управителния съвет, Решение за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация № РД-12-8/05.04.2019 г. на Председателя на Държавна агенция за закрила на детето, КАТО:

ВРЪЩА административната преписка на Председателя на Държавна агенция за закрила на детето за произнасяне по постъпилото заявление вх. № 15-00-6#1/28.03.2019 г. от Сдружение „Национална асоциация Поход за семейството“ съгласно мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ 14 /четирнадесет/ дневен срок за произнасяне, който започва да тече от момента на влизане на съдебното решение в законна сила.

ОСЪЖДА Държавна агенция за закрила на детето, с адрес: [населено място] 1051, [улица] ДА ЗАПЛАТИ на Сдружение „Национална асоциация Поход за семейството“, ЕИК[ЕИК], с адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 11, представлявана от Н. Б. Т. - председател на Управителния съвет сумата от 10 (десет) лв. представляваща разноски за платена държавна такса.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и/или протест.

СЪДИЯ:

